

Entrevista

realitzada per

Marta Cervelló,

a Nova York,

el desembre

de 1989.

“És hora de canviar”

Bernard Tschumi
entrevistat

Des del punt de vista europeu, la primera pregunta es refereix a l'existència dels despatxos de dimensions molt grans que configuren una situació particular dels Estats Units.

És evident que hi ha una diferència bastant considerable en relació amb el que succeeix a Europa: a França, a Itàlia o a Espanya, l'estructura d'un petit despatx no és essencialment massa diferent de la d'un gran despatx. Ambdós tipus funcionen aproximadament de la mateixa manera. I a Europa, un despatx amb seixanta o setanta persones és potser el màxim. Aquí, als Estats Units, hi ha una ruptura absoluta entre les agències o despatxos grans, que elaboren projectes gegants, i els despatxos petits. Les agències treballen sota la forma de corporació: es componen generalment d'entre 120 i 400 persones. Sovint no hi ha una persona encarregada, un cap visible, sinó un consell de directors o socis; es dona als clients tot un seguit de serveis, molt més amplis que no només el disseny d'arquitectura. Sovint s'ocupen del finançament, dels problemes urbanístics i de planejament o dels serveis, ja que als Estats Units hi ha poc servei públic; de manera que la gran agència d'arquitectura esdevé una mena de servei jurídic i financer a disposició del client, on l'arquitectura deixa de ser l'objectiu per esdevenir el mitjà per realitzar una finalitat.

Sovint el paper de la gran agència és el de fer d'intermediari entre el promotor i les comunitats locals. D'altra banda, hi ha els despatxos petits, o millor dit, joves (més que un tema de mida, és també un tema de generació), on hi ha gent força interessant. Quan dic jove he de matisar. L'edat de la professió, de l'arquitecte, és més gran que a Europa. A França hi ha molts arquitectes de trenta o trenta-cinc anys amb projectes molt importants. Aquí és impensable. Es comença a construir cap als quaranta-cinc anys. Thom Mayne (Morphosis) o Steve Holl en serien exemples, ja que tots dos han passat dels quaranta.

Aquesta diferència notable significa que la relació amb la Universitat és inevitable, ja que aquesta fa el paper de mantenició per a aquests joves arquitectes, que donen classes i des del començament tenen una forta influència en el sistema universitari i, per tant, en tot un context d'una generació.

It's Time for Change

Bernard Tschumi
Interviewed

From the European point of view, my first question refers of necessity to the existence of very large practices, which reflects a situation peculiar to the United States.

There is obviously a quite considerable difference between what happens here and what happens in Europe: in France, Italy or Spain the structure of a small practice is essentially the same as that of a large one. Both types function more or less in the same way. And the biggest European practices rarely exceed sixty or seventy people.

Here in the States there's an absolute difference between the large firms that draw up extremely large-scale projects, and small practices. The large firms work according to a corporation format: They generally have between 120 and 400 people. There's often not one person visibly responsible, but rather a board of directors or partners; the client is offered a whole range of services, which go far beyond architectural design.

Questions of finance, urbanistic and planning issues and services are also covered as in the United States there are very few public agencies. In this way the large architectural agency becomes a kind of juridical and financial service at the client's disposal, in which architecture ceases to be an end in itself and becomes the means to an end.

Often the role of the large firm is to act as a mediator between the developer and the local community groups.

On the other hand you have the small, or to be more precise, young, practices (rather than a question of size it's a question of generation) in which there are some very interesting people working. When I say young I have to qualify that. The average age of the practising architect here is older than in Europe. In France there are many architects of thirty or thirty-five who have carried out major projects; this would be unthinkable here. In the States you start to build at around forty-five. Thom Mayne (Morphosis) and Steve Holl are cases in point (they're both in their mid-forties).

This major difference means that relations with the university are very important, since it is here that young architects earn a living giving courses, and they have a strong influence on the university system and, by extension, on a whole generation.

En relació amb França, aquí trobaríem doncs una altra diferència important, ja que a França l'ensenyament és pràcticament inexistent, i els arquitectes es formen en el camp laboral. Amb molt poques excepcions, les escoles no tenen cap influència en la formació de l'arquitecte. En canvi, aquí, Columbia, Harvard, Princeton, Yale, SCI-ARCH i Cooper Union, entre altres, són totes escoles que tenen una importància fonamental en la polèmica de l'arquitectura. Tenen influència, però, de moment, no tenen cap poder. Aquí caldria distingir entre poder i influència, ja que el poder el tenen sovint les grans empreses o agències que, en canvi, no detenen cap influència. Això és el que a un altre nivell succeeix amb els arquitectes joves que exerceixen molta influència, però tenen molt poc poder...

Excepte alguns, ja no tant joves, com Frank Gehry, que tenen molt poder i influència!

Si, però Frank Gehry ja té seixanta-dos anys, i només ara ha aconseguit convertir, a l'estil europeu, el seu despatx –petit i artesanal– en un de molt gran. Frank Gehry té molts projectes, que controla més o menys bé, però que tenen la seva marca Gehry, com un dissenyador de moda que faria prêt-à-porter. Cal precisar que Frank Gehry és una excepció remarkable. Pertany a una altra generació, en què l'arquitecte, com un heroi de dibuixos animats, triomfa com a individu.

Aquest és un tema important, el de la relació de poder i influència entre la Universitat i les empreses d'arquitectura. Ara bé, em sembla que aquesta situació és més simptomàtica de la costa Est que no pas de la costa Oest, on els petits despatxos són els que es desenvolupen amb més força.

És cert. En canvi, crec que entre les escoles, només n'hi ha una que, en aquests darrers anys, hagi fet feina interessant, i és SCI-ARCH. Això no vol dir que no hi hagi gent interessant a Berkeley, a UCLA, o a USC, però no han produït el treball que podríem esperar-ne, ni se'ls pot identificar encara per una producció original, no com és el cas de SCI-ARCH.

¿És important el flux d'arquitectes que van de l'Est a l'Oest?

És evident que ho és, sobretot pel que fa a la Uni-

versitat. Darrerament, per exemple, dos professors molt bons, un de Harvard i un altre de Columbia, han marxat a Los Angeles.

Per què han marxat? Doncs, concretament perquè han considerat que tenien més probabilitats de trobar feina d'arquitecte a la costa Oest que a Nova York. A Nova York, un arquitecte jove pot fer poca cosa més que alguna reforma, o una botiga. En canvi, de vegades obtenen grans projectes a la resta dels Estats Units, a Japó i, en algunes ocasions, a Europa.

Potser això es troba en relació amb el problema generacional que vostè ha esmentat anteriorment.

És clar que sí; els grans projectes van a gent d'una altra generació, a gent que té entre 55 i 65 anys. Hi ha una mena de frontera, de la qual tots són molt conscients, i que no crec que sigui bona.

Si les grans empreses no prenen riscos per l'arquitectura, ¿com és que la Universitat no intenta, si tanta influència té, participar d'una manera activa i pragmàtica –mitjançant concursos, per exemple– en el debat professional?

El problema és que hi ha molt pocs concursos, i jo em barallo cada dia per canviar-ne la política: actualment hi ha dos concursos a Nova York que he intentat per tots els mitjans que fossin oberts, o que es combinessin una vintena de grups, de petits despatxos i empreses confirmades. No han acceptat de cap manera, i com sempre, malauradament, només han convidat cinc o sis grans agències.

Aquest és un problema que ve segurament del fet que, com deia, d'una banda la gran agència ofereix tota una sèrie de serveis econòmics i jurídics que els petits despatxos no poden donar, i de l'altra, que som en una societat, als Estats Units, molt legalista, on a cada moment els clients porten els seus arquitectes a judici.

Un client escollirà una gran agència per tal de poder portar-la a judici, en cas que sigui necessari. En aquest moment, per exemple, una gran universitat demana una indemnització de 13 milions de dòlars a un arquitecte que ha construït per a ella a causa d'un problema tècnic. Evidentment, si es tractés d'un petit despatx, sense una assegurança apropiada, en cap cas

Here we have another important difference, then. In France, for example, teaching is practically non-existent in the profession, and architects get their training by working. With very few exceptions, schools have very little influence on the formative period of architects. By contrast here, Columbia, Harvard, Princeton, Yale, SCI-ARCH, and Cooper, among others, are all schools that clearly have a fundamental importance in the whole architectural debate. They have influence but, for the moment, they have no power. Here you have to distinguish between power and influence, since power is often in the hands of the large firms which, on the other hand, exercise no influence. On another level, young architects exercise a lot of influence, but have very little power...

Except some not so young architects, like Frank Gehry, who have lots of influence and power!

True, but Frank Gehry is sixty-two, and it's only now that he's managed to convert his small, craftsman-like, European-style practice into a large one. Frank Gehry has numerous projects, which he controls quite well, but they all carry his trade mark, as if he were a prêt-à-porter fashion designer.

Frank Gehry has to be seen as a remarkable exception. He belongs to another generation in which the architect, like a comic-strip hero, triumphs as an individual.

The issue of the relationship between influence and power and the university and architecture companies is an important one, but it strikes me that this is symptomatic more of the situation on the East Coast than on the West Coast, where small practices have greater force.

Indeed. On the other hand I think that as far as the schools are concerned, there's only one that has recently produced any interesting work, and that's SCI-ARCH. This doesn't mean that there's no interesting people at Berkeley at USC or UCLA, but they haven't produced the work that might have been expected of them and they cannot yet be identified by original work, like the people of SCI-ARCH can.

Is the East-West migration of architects an important phenomenon?

It certainly is, above all as regards the university. Recently, for example, two very good teachers, one from Harvard and the other from Columbia, have gone to Los Angeles. Why have they gone? Specifically because they reckoned they'd have more chance to work as architects on the West Coast than in New York.

In New York a young architect can do small renovation work or the occasional store. On the other hand, they sometimes get major commissions in the rest of the United States, in Japan and in some cases, in Europe.

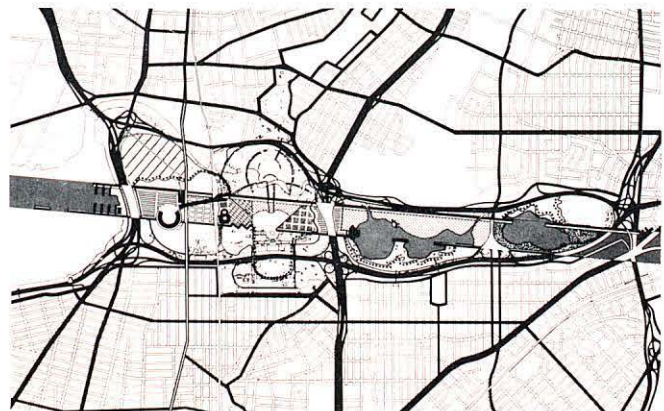
Maybe this has something to do with the generational question you mentioned earlier.

Clearly it has; the major projects go to people of an earlier generation, who are now between fifty-five and sixty-five. There's a kind of boundary line that everyone's very aware of, and I don't think this is a good thing.

If the large firms won't take risks for the sake of architecture, how is it that the university, if it's so influential, doesn't take a more active and pragmatic part in the professional debate in the form of competitions, for example?

The problem is that there are very few competitions, and I'm

Plànol diagrama
Diagrammatic Plan
Flushing Meadows Corona Park, New York, 1988

tindrien esperances de ser indemnitzats.

Aquest fet és el que fa que els grans clients, per tal de tenir aquesta seguretat suplementària, vagin cap als grans despatxos. La qualitat arquitectònica està immediatament lligada a la rendibilitat econòmica.

A Europa la situació és diferent, perquè el sector públic construeix molt més. Aquí, és bàsicament el sector privat el que inverteix. El sector públic, amb molts pocs mitjans, triarà sempre la via més prudent i la més conservadora, per tal de no prendre riscos difícils de justificar.

Puc explicar un cas bastant il·lustratiu. En aquest moment estem desenvolupant un projecte gran, per al parc de Flushing Meadows, a prop de l'aeroport de La Guardia, el recinte de les Exposicions Universals de 1939 i 1964. Cal fer un projecte de condicionament del lloc. ¿Com és que puc treballar en aquest lloc? Doncs perquè treballo en associació amb SOM. En realitat som un grup, treballem en col·laboració entre SOM, un professor de Yale, un "landscape architect", un programador i jo mateix. Aquesta agrupació és necessària perquè hi ha un munt de grups polítics i de comunitats locals que han de donar la seva conformitat a cada moviment que fem. Es fa difícil conservar la coherència del projecte. Si aquest projecte fos a França, el client defensaria els meus interessos, que en defi-

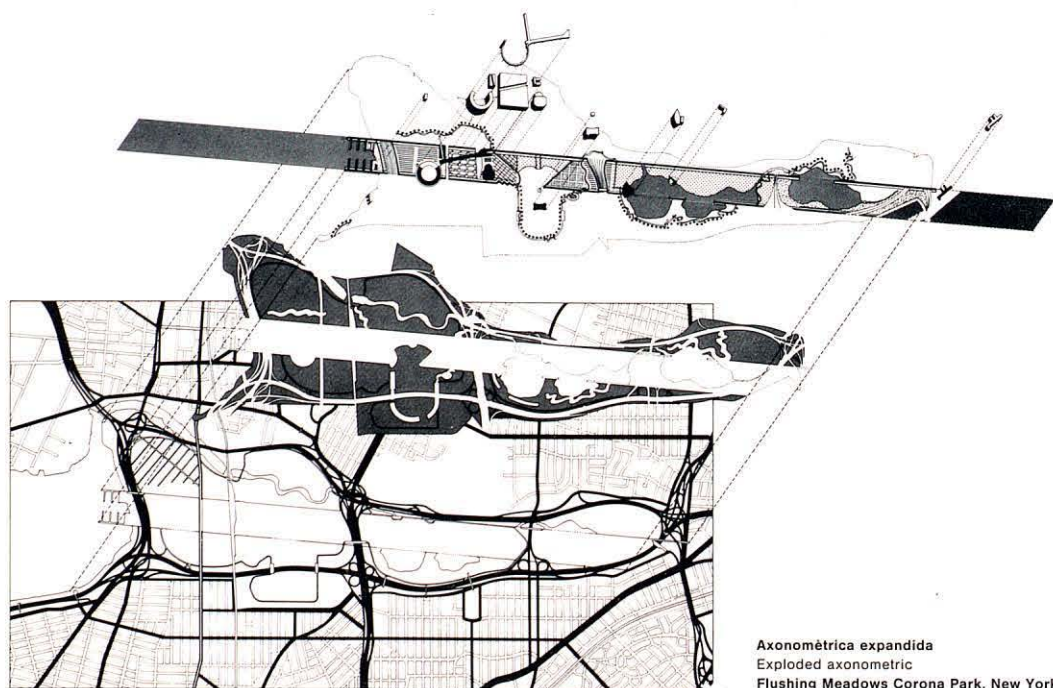
nitiva són els seus. Aquí, el client no existeix, pràcticament. El que hi ha és una corporació que el que vol és assegurar-se que el projecte serà realitzat, i és l'arquitecte, sovint una agència anònima, qui ha de defensar el projecte davant la ciutat de Nova York, davant el Borough de Queens, davant els responsables del Museu que hi ha allà... És a dir, que hom ha de passar molta estona per fer d'advocat del seu propi projecte.

També es pot explicar que SOM va guanyar el polèmic projecte de Columbus Circle perquè es va considerar que ells eren els qui tenien més possibilitats de persuadir les associacions locals i de la ciutat; que eren, en altres paraules, els millors diplomàtics, a més a més de la seva habilitat com a urbanistes i dissenyadors.

¿Quin és el paper de la Universitat respecte a la professió, quant a la influència estrangera que transmet?

Efectivament, hi ha un moviment d'idees que fa que un cert nombre de joves arquitectes europeus tinguin influència en el que passa aquí als Estats Units.

Potser caldria fer un pas enrera, tornar al començament dels anys setanta, quan Robert Stern, Charles Jencks i Philip Johnson van argumentar que el

Axonometríca expandida
Exploded axonometric
Flushing Meadows Corona Park, New York, 1988

fighting every day to change the policy: at the moment there are two competitions in New York, and I've tried every way possible to get them to be open, or else to get a combination of say about twenty groups, between small practices and established firms. But the answer has always been "no", and the usual policy of inviting five or six of the main offices has unfortunately been adopted again.

I'm sure the problem lies in the fact that on the one hand, as I said before, the large firms offer a whole range of economic and legal services, which the small practices are unable to do, and on the other hand American society is very legalistically minded and clients are constantly taking firms to court.

Therefore a client will choose a large firm in case he has to sue. For example, at the moment a major university is suing an architect for 13 million dollars because of a technical issue. Obviously, if the practice were a small one, without proper insurance cover, they would have no hope of ever getting compensation.

This is why large clients, in order to have this supplementary safeguard, always go to the large firms. Architectural quality is inextricably linked to economic profitability.

In Europe the situation is different because there the public sectors builds far more. By contrast, here, it's essentially the private sector that invests in construction. The public sector, with very scanty means, will always take the most prudent, most conservative line, in order not to take risks which would be hard to justify.

Let me tell you about a very illustrative case. At the moment we're working on a major project for Flushing Meadows Park, near La Guardia Airport, the World's Exhibition site in 1939 and 1964. The site has to be redesigned. How is it that I can work here? Because I'm working in association with SOM. In fact we're a group consisting of SOM, a professor from Yale, a landscape architect, a programmer and myself. Such a group is necessary because there's a crowd of political and local communities who have to give approval to every move we make. It's difficult to preserve the coherence of the project. If this project were being developed in France, the client would defend my interests,

which are essentially his own. Here the client is practically non-existent. What there is is a corporation that wants to make sure that the project is carried through, and it's the architect, often an anonymous firm, who has to justify the project in the eyes of the city of New York, the Borough of Queens, the Museum authorities... In other words, you spend a great deal of time being the advocate for your own project.

It's also true that SOM won the so controversial Columbus Circle project because it was thought that they could convince both city and local associations; in other words, it could be said that they were the best diplomats, besides their ability as planners and designers.

What is the role of the university in terms of transmitting influence from abroad?

There's a movement of ideas through which a certain number of young European architects have an influence on what happens here in the States.

Perhaps we should look back to the beginning of the seventies when Robert Stern, Charles Jencks and Philip Johnson argued that the Modern Movement had failed, that it was time to become reconciled with history, rediscover it and find a context. The Post-modern Movement marked an essentially conservative period (in the other arts the word "post-modern" had other connotations), and included the large firms.

Meanwhile in the university context and in the small practices other ways of working were being explored. We were speaking earlier about California, and part of the research and the discussion, on both the theoretical and practical levels, was very much influenced by Gehry and Californian vernacular practice, in which low-budget, small building takes place.

It was later that the famous and polemical "de-constructivism" exhibition took place at the Museum of Modern Art in New York, which had an enormously divulgative, but at the same time misleading influence. Suddenly, instead of being a field of research, exploration and discussion, some saw it as a style, position of substitution, something it

Moviment Modern havia fracassat, que ja era hora de reconciliar-se amb la història, de redescobrir-la i de contextualitzar-se. El Moviment Postmodern va ser un període essencialment conservador (en les altres arts, la paraula postmodern tenia altres connotacions), i va incloure les grans agències.

Entretant, en el context universitari i en els petits despatxos, s'exploren altres vies de treball. Parlàvem de Califòrnia, i una part de la recerca i de la discussió, a nivells pràctics i teòrics, està molt influïda per Frank Gehry i per la pràctica vernacular californiana, on es construeixen edificis petits i amb un pressupost enormement baix.

Va ser després que va venir la famosa exposició, tan problemàtica, al Museu d'Art Modern de Nova York, sobre el "deconstructivisme", que va tenir un efecte amplificador enorme, i alhora destructor. De sobte, en lloc de ser el territori d'investigació, d'exploració i de discussió, alguns ho prenen com un estil, una posició de substitució, encara que mai no havia tingut aquest tipus d'ambició. En tot això la Universitat ja ha jugat un paper de difusió, atès que els estudiants ja treballaven en aquesta direcció.

Cal recordar també que els mitjans de comunicació als Estats Units parlen molt d'arquitectura, els diaris escriuen sobre ella gairebé cada dia, des del punt de vista cultural o financer.

Amb l'exposició va venir una reacció conservadora. Per exemple, reprenent el nostre projecte per a Flushing Meadows, vam presentar unes perspectives de la proposta, i vaig tenir la desgràcia de dibuixar uns fanals que no eren verticals, que formaven un angle amb la vertical. Immediatament es va dir: "sisplau, deconstructivisme aquí, no!"

La conseqüència és que els arquitectes joves més conservadors són els que tenen més feina.

El deconstructivisme, de tota manera, es va convertir en un emblema als Estats Units, si bé la paraula potser ja existia abans a Londres, però s'utilitzava en broma. La sensibilitat, però, era a totes dues bandes de l'Atlàntic. Va estar bé que es fes l'exposició: va ser una bomba. Des d'aleshores, cadascú ha continuat treballant tranquil·lament, fent les seves coses.

Quina influència exerceix Japó? ¿Penseu que hi ha raons econòmiques o geogràfiques, a causa de la localització dels Estats Units enmig de dos mons culturals?

Respecte al Japó, crec que hi ha una doble fascinació, però encara no hi ha influència. Les ciutats, com Tokio, exerceixen inevitablement una fascinació sobre nosaltres, perquè són ciutats extremes i congestionades. Després, també hi ha una altra fascinació per l'arquitectura, que també és extrema, per la seva simplicitat i puresa, com a l'obra d'Ando. Les influències s'exerceixen en ambdós sentits: per això a tants de nosaltres se'ns crida per construir al Japó.

Tornant a les Escoles d'Arquitectura, ¿quin pes tenen les Escoles de Belles Arts, amb gran tradició, que donen graduacions d'arquitecte?

Sempre hi ha hagut les grans escoles, les principals, com Harvard, Yale, Columbia, Princeton, que són part del que anomenem la Ivy League, i que són, en general, les millors, i on els estudiants són els més "intel·ligents". No vol dir que seran els millors arquitectes, però sí els millors estudiants. Aquí entrariem en un terreny també social, econòmic i cultural. Hi ha un segon nivell, gairebé equiparable, que el formen grans escoles com ara Cornell, Penn, UVA, MIT, totes molt bones, però no en primera línia. També hi ha un altre tipus d'escoles que no encaixen en la categoria general de les universitats, com Cooper Union, o bé Cranbrook, a prop de Detroit.

A la costa Oest, passa una mica el mateix amb Berkeley o UCLA, amb SCI-ARCH com a cas inventiu especial. Podríem dir que a més d'aquestes escoles, n'hi ha centenars, de les quals amb prou feines coneixem els noms, que fan una bona feina, sovint fins i tot publicacions acceptables. Penso que a la Universitat el nivell de debat és, en general, molt alt. Avui són els projectes fets a l'escola els que influeixen la professió

Què fa l'arquitecte jove quan deixa la Universitat? ¿Intenta organitzar-se la vida, o ingressa en una gran agència, si més no per agafar pràctica professional?

A la costa Oest, l'arquitecte jove anirà gairebé sempre a inventar la seva pròpia vida, i sovint el

was never intended to be.

The university had already played a role of diffusion, as many students were exploring the new direction.

You must remember also that the communication media in the United States talk a lot about architecture: the papers write about it almost daily from the cultural or financial points of view.

With the exhibition came a conservative reaction.

For example, going back to our Flushing Meadows project, we presented a set of perspectives of the proposal, and I was foolish enough to draw street-lamps that were not vertical, which formed an angle with the vertical. Immediately they said: "No! No de-constructivism here, please!"

The result of all this is that it's the most conservative of the younger architects who get most work.

De-constructivism, however, became a buzzword in America, although the term itself might have existed earlier in London, except that it was used in fun. The sensitivity for it existed on both sides of the Atlantic, however. It was good that the exhibition took place: It had a "succès de scandale". Since then, everyone has quietly carried on working, doing their own thing, anyway.

What influence does Japan have? Do you think there are economic or geographical reasons for the situation of the United States between two cultural worlds?

As far as Japan is concerned, I think there's a double fascination, but no influence as yet. Cities such as Tokyo obviously have a fascination for us because they're extreme and congested cities, but there's another fascination, also extreme, in simplicity and purity, such as the work of Ando.

Influences work in both directions: that's why so many of us are invited to build in Japan.

Coming back to the question of Architecture Schools, how much specific weight do the Fine Arts schools have that give architecture degrees?

We've always had the great schools, the top ones, such as Harvard, Yale, Columbia, Princeton, that are part of what we call the Ivy League, and which in general are the best, with the most "intelligent" students. This doesn't mean to say they'll be the best architects, but they are the best students. Here

we also enter into the socio-economic cultural field. Then close behind there's a second level, with great schools such as Cornell, Penn, UVA and MIT, all of which are very good but not in the front line. There also is another kind of school, which do not fit in the general university category like Cooper Union or Cranbrook, near Detroit, and which have played a remarkably creative role.

On the West Coast much the same thing happens with Berkeley, USC or UCLA, with SCI-ARCH as the inventive special case.

Aside from these schools, there are hundreds of others, of which we scarcely know their names, that do good work and often even produce decent publications. I think that in the university the level of debate is generally speaking very high. Today it is the projects done in the school that influence the profession.

What does the young architect do on leaving the university? Does he try to organize his own life or join a large firm if only to gain professional experience?

On the West Coast the young architect almost invariably tries to set up on his own, and often what he does is on the fringe of what's considered to be architecture. In order to preserve his independence he'll be prepared to do things that are very much out of the ordinary.

On the East Coast the situation is quite different. Some will try to carve out their own paths, and start off doing some alteration work for friends or relatives. Others will join small practices they consider interesting, except that the problem is that there aren't many of these. Then the rest will join the firms where there is work such as KPF, SOM, or HOK, the places we know only by their initials, like attorney's offices.

Does university education in the States allow architecture graduates to fully learn professional skills?

No. Like everywhere else, school teaches you how to design, and also to think, to conceptualize, but it isn't necessarily the best place to carry out practical things. For this reason a student who's already got his degree certificate has to work for a while,

que farà serà al límit del que es considera arquitectura. Per tal de conservar la seva independència serà capaç de fer coses fora del que és ordinari.

A la costa Est, és diferent. N'hi ha alguns que miraran d'obrir-se camí independentment, i faran alguna reforma per a amics o parents. D'altres ingressaran en petits despatxos interessants: el problema és que no n'hi ha gaires. Després la majoria anirà a treballar allà on hi ha la feina, a les grans agències, com KPF, SOM, HOK, que, com els despatxos d'advocats, només coneixem per les seves inicials.

La formació universitària, als Estats Units, ¿permet un nivell graduat suficient per desenvolupar tota la professió?

No. Com a tot arreu, l'escola ensenya com dissenyar i també a pensar, a conceptualitzar, però no és necessàriament el millor lloc per desenvolupar les coses pràctiques. Per això, un estudiant que ja té el seu títol ha de treballar durant un temps, d'un a tres anys aproximadament, i passar un examen d'Estat per tal de demostrar que coneix la pràctica, però a tots els nivells: contractes, assegurances, lleis, etcètera.

Això dóna més llibertat a les escoles quant a programes, però també dóna molt poder de control al món professional.

¿Com podria explicar que una persona com vostè, jove i polèmica, fos escollit *Dean*, Director de Columbia?

Això va ser realment un fet inesperat! Crec que actualment hi ha una batalla generacional als Estats Units, perquè els millors professors són gent jove, com tots els que Moneo ha portat a Harvard, per exemple.

Des de la seva posició de director també ha de ser difícil estirar les cordes, quan hi ha un "establishment" tan fort com suposo.

Hi ha una vella guàrdia, és clar. Però s'està convertint en una minoria que, a nivell de la direcció de l'escola, no posa gaires problemes. Crec que en un any i mig que sóc aquí, hem pogut canviar moltes coses, i molt ràpidament.

Per això, crec que la meva selecció és un corrent del tot nou en la lògica de les escoles. Fins ara, el meu càrrec l'havia ocupat sovint gent conservadora,

més gran, amb experiència, i a punt de jubilar-se. Crec que també cal inscriure-ho en una voluntat que es detecta als Estats Units de canviar les estructures, a escala global. S'escolta l'expressió: **"És hora de canviar" It's time for change. Una nova tensió enfronta els progressistes i els conservadors.** Molta gent, com ara personalitats polítiques, culturals, fins i tot promotors, se sent descontenta, hi ha una manca d'imaginació, de visió de futur, és una situació característica dels Estats Units d'aquests darrers anys. Això dóna empenya per a un bon nombre de canvis, ara.

Jo crec que em van cridar a Columbia exactament per aquest motiu, per aquesta necessitat de transformació.

La batalla es troba ja a fora de la Universitat. Fins ara la meua feina ha estat desenvolupar la qualitat de l'escola. Actualment, la meua ambició següent és veure com Columbia comença a tenir influència i poder sobre les grans decisions urbanes i arquitectòniques de la ciutat de Nova York. En aquest sentit, estic preparant un programa de tres anys, amb una sèrie de conferències, simposis i projectes, que seran proposades per a la Nova York del segle XXI. Es diu "New York's future", i comptem amb ajudes exteriors.

L'ajuda prové de fons privats, de fundacions?

Bàsicament, de fundacions privades. El sector públic té pocs diners. Però no és només això: Nova York té, com a ciutat, molts problemes greus, com la Sida, la gent sense casa, les infraestructures per les quals durant anys no s'ha fet cap tasca de manteniment: les conduccions de gas exploten, les clavegueres rebenten, els ponts rovellats cauen. El sector públic pateix una greu situació.

Jo veig, de tota manera, que aquesta voluntat de transformació de la que parlàvem, de moment, només es produeix a un nivell teòric, com per exemple, a la Universitat. Per tal de transformar l'arquitectura cal que aquesta renovació accedeixi als grans despatxos i a la professió com un tot...

Segurament sí que passarà. **Recorda: abans les escoles miraven cap a la professió a la recerca d'idees. Avui, passa el contrari. És la professió que mira cap a les escoles a la recerca de noves idees.** ■■■

for approximately one to three years, and then pass a State exam to show that he knows practice, but on all levels: including contracts, assurance, legal questions, etc.

This gives the schools greater freedom in terms of curriculums, but it also gives the professional world a great deal of controlling power.

How do you explain the fact that a young, controversial figure like yourself has been elected Dean of Columbia University?

Yes, that really was unexpected! I think that at the moment in the States there's a generation battle, because the best teachers are all young, like the ones Moneo brought to Harvard, for example.

It must also be very difficult for you to pull the strings if the establishment is as strong as I suspect.

There is an old guard, of course. But they're becoming the minority and in terms of the running of the school they don't cause too many problems. I think in the eighteen months I've been here we've managed to change a lot of things very quickly. For this reason I think my selection reflects a new current in the logic of schools.

Until now my post has often been occupied by conservative people, with experience, and approaching retirement age. I also think it has to be seen in terms of an overall will to change structures in the States on a global level. "It's time for change" is an expression you hear a lot. A new tension has come to exist between the more progressive elements and the conservatives. Many people such as political personalities, cultural figures, even developers are dissatisfied, there's a lack of imagination, of vision of the future, a situation characteristic of the United States in recent years. This has created the climate for a good number of changes, now.

I believe my appointment at Columbia is the precise result of this need for transformation. The battle now lies outside of the university. My job has been first improve the quality and the visibility of the school. Now, my next ambition is to see Columbia have influence on and power over major urban and architectural decisions in the city of New York. To this end I am preparing to launch a three-year pro-

gramme of lectures, symposiums and projects which will be proposed for the New York of the XXI century. It's called "New York's Future" and it counts on assistance from outside.

Where does this assistance come from, private funds, foundations?

Mostly private foundations. The public sector has very little money. But it isn't just that: New York as a city has so many serious problems: AIDS, the homeless, infrastructures that have not been maintained for years: gaslines explode, water mains burst out, rusty bridges collapse. The public sector is in a highly problematical situation.

Even so, I see that the will to change things you were talking about for the moment is found only on a theoretical level, such as in the university. If architecture is to be transformed, the same will has to reach the big firms and the profession as a whole.

It most likely will. Remember: once upon a time, the schools looked towards the profession for ideas. Today, the opposite happens. It is the profession that looks towards the schools for new ideas. ■